

Teza: tymczasowe zawieszenie radcy prawnego w wykonywaniu czynności zawodowych

Ratio legis instytucji zawieszenia w czynnościach zawodowych nie jest wymierzenie kary za dotychczasowe zachowanie radcy prawnego a tylko zabezpieczenie przed ewentualnym, nienależytym wykonywaniem czynności zawodowych przez radcę prawnego i nie narusza zasady domniemania niewinności.

Sygn. akt: WO-17/18

ORZECZENIE

z dnia 8 marca 2018 r.

Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: SWSD Piotr Dragon /sprawozdawca/

Sędziowie: SWSD Stanisław Chmielewski

SWSD Sławomir Bereza

Protokolant: Aneta Stefańska

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2018 r. zażalenia **radcy prawnego R. S.**, wpisanego na listę radców prawnych we Wrocławiu pod numerem (...), od postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z dnia 29 listopada 2017 r., sygn. akt: OSD 56/17

w przedmiocie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych na podstawie art. 65² ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, w sprawie wszczętej z urzędu:

na podstawie art. 425 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (dalej: k.p.k.) w zw. z 437 § 1 i 2 k.p.k., art. 74¹ oraz art. 70⁶ ust. 2 ustawy z 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz.U.2017.1870 t. j. z dnia 2017.10.09 – dalej: u.r.p.)

orzeka:

1.

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie,

2.

kosztami postępowania w wysokości 1.200,00 (słownie: jeden tysiąc dwieście) złotych przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym, zgodnie z art.70⁶ ust. 2 u.r.p., obciążyć Krajową Izbę Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Dnia 9 października 2017 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu skierował do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu wniosek z prośbą o rozważenie przez Sąd Dyscyplinarny konieczności zawieszenia z urzędu radcy prawnego R. S. w czynnościach zawodowych. W uzasadnieniu powyższego wniosku wskazane było, iż obecnie toczony jest wobec radcy prawnego postępowanie karne przez (...) pod sygn. akt (...). Z uwagi na wagę zarzutów postawionych radcy prawnemu, w ocenie Rzecznika Dyscyplinarnego, zasadnym było rozważenie możliwości tymczasowego zawieszenia radcy prawnego w czynnościach zawodowych przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny z urzędu.

W odpowiedzi na wniosek o tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych, radca prawny R. S. wystosował do Sądu Dyscyplinarnego pismo dnia 21 listopada 2017 r. wnosząc o umorzenie postępowania dyscyplinarnego z uwagi na niewłaściwe zastosowanie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. W ocenie obwinionego przepis art. 65² w/w ustawy „nie może znaleźć zastosowania w stosunku do obwinionego w rozpatrywanej sprawie”. Obwiniony podnosił, iż „postępowanie dyscyplinarne w sprawie obwinionego wszczęte zostało w dniu 4 stycznia 2011 r., a zatem przed dniem wejścia w życie przepisu regulującego instytucję tymczasowego zawieszenia w wykonywaniu czynności zawodowych”.

Rzecznik Dyscyplinarny odniósł się do nowelizacji ustawy o radcach prawnych. Rzecznik wskazał, iż „przepis art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych wszedł w życie 25 grudnia 2014 r., tj. po wszczęciu dochodzenia w niniejszej sprawie. Przepis przejściowy ustawy wprowadzającej omawiany przepis stanowi, że do postępowań dyscyplinarnych wszczętych przed wejściem w życie ustawy i do tego czasu niezakończonych stosuje się do ich zakończenia w danej instancji przepisy dotychczasowe (art. 6 ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. Nr 1778). Dochodzenie prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego nie jest jednak „postępowaniem w danej instancji”. Stąd należy w toku wykładni (zdaniem RD) zastosować dyrektywę nakazującą, by w razie wątpliwości, jakie prawo (dotychczasowe, czy nowe) zastosować – stosować prawo nowe (in dubio lex nova). Zgodnie z tą regułą przepis art. 65² ust. 2 ustawy o radcach prawnych może zostać przez OSD zastosowany w niniejszej sprawie”.

Dnia 29 listopada 2017 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu wydał postanowienie, w którym radcę prawnego R. S. stosownie do treści art. 65² ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych tymczasowo zawiesił w czynnościach zawodowych, natomiast kosztami postępowania w kwocie 1 200,00 zł obciążył Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu.

Radca prawny R. S. złożył zażalenie na powyższe postanowienie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego dnia 9 stycznia 2018 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zażalenie R. S. jest niezasadne.

Analizując stan faktyczny sprawy, Wyższy Sąd Dyscyplinarny przychylił się do argumentacji przedstawionej przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny.

W uzasadnieniu postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wskazane było, iż to dobro wymiaru sprawiedliwości oraz ustawowy obowiązek nałożony na samorząd radców prawnych, wynikający z art. 17 Konstytucji dopuszczenia do wykonywania zawodu zaufania publicznego tylko osób legitymujących się odpowiednimi walorami moralnymi i respektującymi porządek prawny Rzeczypospolitej Polskiej, zdecydował o konieczności rozważania przez Sąd Dyscyplinarny o konieczności zastosowania środka zabezpieczającego w postaci tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych radcy prawnego. Środek ten ma na celu zabezpieczenie przed ewentualnymi niepożądanymi działaniami R. S., mimo niewątpliwie niepomyślanego domniemania niewinności.

Dodany nowelizacją przepis art. 65² ustawy o radcach prawnych (wejście w życie: 25 grudnia 2014 r.) stanowi, iż Radca prawny lub aplikant radcowski, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Postanowienie o tym zawieszeniu wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek stron.

Zgodnie z treścią przepisów przejściowych art. 6 ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw, Do postępowań dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy i do tego czasu niezakończonych stosuje się do ich zakończenia w danej instancji przepisy dotychczasowe.

Co znamienne, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł o konieczności zawieszenia w wykonywaniu czynności radcy prawnego R. S. nie negując przepisów przejściowych, lecz wskazując, iż nie mają w niniejszej sprawie zastosowania. Przepis art. 65² ustawy o radcach prawnych wymaga, aby dla zastosowania tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych, zachodziły szczególne okoliczności w czasie orzekania o zawieszeniu. Jak słusznie zauważył Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, ratio legis instytucji zawieszenia w czynnościach zawodowych nie jest wymierzenie kary za dotychczasowe zachowanie radcy prawnego, a tylko zabezpieczenie przed ewentualnym nienależytem wykonywaniem czynności zawodowych przez oskarżonego w procesie karnym radcy prawnego. Tym samym Okręgowy Sąd Dyscyplinarny odparł zarzut obwinionego, jakoby Sąd pomijał zasadę domniemania niewinności. Co więcej, Sąd wskazał, iż w chwili wszczęcia niniejszego postępowania stan prawny nie wymagał zastosowania przepisów interpretacyjnych w zakresie przepisów przejściowych wprowadzających do ustawy o radcach prawnych instytucji tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych, gdyż wszczęcie niniejszego postępowania wyznacza stan prawny obowiązujący w chwili wszczęcia z urzędu niniejszego postępowania. W chwili wszczęcia z urzędu niniejszego postępowania obowiązywał przepis art. 65² ustawy o radcach prawnych.

Sąd Dyscyplinarny zauważył, iż szczególnie uzasadnionym dla zastosowania środka karnego w postaci tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych jest stopień i zakres naruszeń prawa karnego, jakie zarzucane są w akcie oskarżenia radcy prawnemu R. S. (m.in. podrabianie dokumentów, oszustwa finansowe w celu wyłudzenia pieniędzy z banku).

Odnosząc się do zarzutu obwinionego o pozbawieniu go możliwości zarobkowania i kształcenia Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wskazał, iż co prawda zawieszenie radcy prawnego pozbawia go czasowo możliwości pracy w zawodzie radcy prawnego, ale nie pozbawia go możliwości zarobkowania poprzez korzystanie z posiadanej wiedzy prawniczej i doświadczenia. Radca prawny nie traci również możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestniczenie w życiu samorządu radców prawnych i w szkoleniach zawodowych.

W związku z powyższym, Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono zgodnie z art. 70⁶ ust 2 ustawy o radcach prawnych. Wobec radcy prawnego R. S. zastosowano środek nie mający charakteru kary dyscyplinarnej i w związku z powyższym nie na obwinionym, a na Krajowej Izbie Radców Prawnych ciąży obowiązek pokrycia kosztów postępowania przed Wyższym Sadem Dyscyplinarnym.